

TARKASTUSKERTOMUS PMA 075

UUSIKAARLEPY YJUUTTAAN TAISTELUKENTTÄ

Tarkastuskäynti 17.12,19.12 ja 20.12.2007

Pentti Risla, Kaisa Lehtonen

Sijainti: PK lehti 232101 NYKARLEBY, KKKJ 2: x=7043800 ja y=2426650

Ilmoittaja: Museovirasto

Kohde: Suomen sodan taistelukenttä 13. syyskuuta 1808

Kuvaus:

Museovirasto edellytti 21.6.2007 antamassaan lausunnossa, että siirtoviemäriin kaivaminen tehdään Juuttaan taistelukentän kohdalla arkeologin valvonnassa. Kaivettava alue on peltoa ja taisteluun liittyvät löydökset tehdään todennäköisesti kyntökerroksesta. Aikaisemmin samana vuonna tutkittiin Oravaisten taistelukenttää (Bo Knarrström RAÄ/Oravais Historiska Förening rf) metallinpaljastimilla ja löydökset olivat kuulia, rypälehaulia, tykkikranaatin kappaleita ja musketin lukko ja ainakin näitä löytöjä oli odotettavissa myös Juuttaan pelloista.

Siirtoviemäriin kaivamisen on määrä alkaa tammikuussa 2008. Valvontatarve arvioitiin Museoviraston kanssa uudelleen: kun linjaa aletaan kaivaa talvella, on jäisestä maasta nousevista savenkappaleista vaikea havaita pieniä kuulia ym. edes metallinpaljastimen kanssa, joten päädyttiin siihen, että metallinpaljastintutkimus on parempi tehdä heti kun maa on vielä edes lumipeitteetön. Päädyttiin siihen, että rakentaja paaluttaa siirtoviemäriin maastoon välittömästi.

Metallinpaljastin oli yksi Oravaisissa käytetyistä malleista (Cscope New Force R1), jolla tehtiin kaikkia edellä lueteltuja Oravaisten löytöjä. Metallinpaljastin oli ohjelmoitu löytämään kaikki metallit eikä mitään hylkästoimintaa ollut käytössä. Metallinpaljastimen käyttäjä kykenee signaalista usein päättelemään löydöksen luonteen jo ennen esiin kaivamista ja mikäli signaali olisi ollut yhdenkaltainen Oravaisista tehtyjen Suomen sodan aikaisten löydösten kanssa, ei niitä olisi rikkoontumisvaaran vuoksi jäisestä maasta edes yritetty saada ylös, koska tähtäimenä oli ainoastaan todentaa onko linjalla mahdollista Suomen sodan aikaista aineistoa vai ei.

17.12.2007 savipelto oli odotetusti jäässä. Työ aloitettiin linjan eteläpäästä kohti Juuttaan muistomerkkiä edeten. Löydökset olivat erilaisia metallinkappaleita syvyyksistä 0-20 cm. Metallinromun määrä oli tavanomainen eli linjalta löytyi parin metrin välein jotain johon metallinpaljastin reagoi. Signaaleja antoivat pääasiassa lannoitteen mukana tullut romu ja maatalouskoneista irronneet kappaleet ja tästä aineksesta on kertomuksen lopussa muutama esimerkkikuva. Yksi tykinkuulan kappaleelta näyttänyt rautaesine jätettiin savipaakkuun ja sulatettiin myöhemmin. Esine muistuttaa lähinnä turvakengän metallista kärkisuojusta.

19.12.07 kävi paikalla Museoviraston edustaja Kaisa Lehtonen Purmoon suuntautuneen virkamatkan yhteydessä arvioimassa tarkastuksen jatkoa. Päätettiin jatkaa vielä yksi päivä.

20.12.2007 tilanne oli melko samankaltainen kuin 17.12, mutta pellon pinta oli nyt sula sentin syvyyteen ja pelto oli liukas savikenttä. Löydösten kaivaminen oli edelleen varsin vaikeaa, koska savi oli kovaa. Päivä oli lukuisia äkeen piikkejä ym. romua lukuun ottamatta tulokseton. Tarkastuksessa käytiin näiden kahden päivän aikana läpi alla olevassa liitekartassa esitetty 600 m mittainen linja.

Metallinpaljastimella läpikäyty linja on merkitty punaisella.

Paalutetulta siirtoviemäriinjalta ei todettu yhtään Suomen sotaan liittyvää löytöä. Vastaisuuden varalle on hyvä ottaa huomioon, että metallinpaljastimella on parempi haravoida alueita tasaisella sänkipellolla ennen kyntöä ja tietysti sulan aikana.

17.12.07 Kuvattu Juuttan muistomerkillä kohti Lapuanjoen länsipuolelle tulevaa siirtoviemäriinjaa.

20.12.07 Siirtoviemäriinjaa Juuttan muistomerkin kohdalta etelään ja pohjoiseen.

Esimerkkejä löydöistä.

Folio.

Korkki.

Metallipurkki.

Raudan kappaleita. "Turvakengän kärki".

”Turvakengän kärki”

Raudan pala.

Folio.

Rautanaulan kappale.

Tiedoksi: Museovirasto